

PARAULA I VIDA

Novembre, mes de pregària vocacional

Des de fa ja molts anys que venim realitzant una Cadena de Pregària per les Vocacions en el mes de novembre, que aquesta setmana entrant iniciem. A Catalunya, el novembre és ja un mes de pregària vocacional ininterrompuda, a cada bisbat i entre els 10 bisbats, perquè l'Esperit Sant suscita i enforteixi les vocacions al ministeri ordenat i a la vida consagrada especialment, però també a l'entrega missionera i a la vida matrimonial i familiar fidel, i a un compromís laïcal enmig de la societat, segons els carismes que Déu reparteix amb abundància. Novembre és temps de pregar pels difunts i per les vocacions.

La Delegació Diocesana de Pastoral Vocacional del nostre Bisbat ens convida, —unida a les altres delegacions de Catalunya—, a realitzar una «**Cadena de Pregària per les Vocacions**» perquè alcem les mans i els cors orants, enfortits per la comunió dels sants, suplicant una acollida veritable de la crida de Déu. També és temps per a refermar la pròpia resposta ja donada, perquè no es rovellí sinó que s'enforteixi i floreixi sempre de nou. Què belles les paraules del profeta Osees: «*Jo la seduiré, la portaré al desert i li parlaré al cor...*

Allà em correspondrà com quan era jove» (2,16-17). Volem dir sí incondicionalment a Déu, o renovar aquest sí, en cas que ja l'hàgim dit.

Dos textos recents de la Santa Seu ens ajuden: *La Ratio fundamentalis per als Seminaris* i el *Document preparatori del Sínode de 2018*. Parlen que les vocacions eclesials són una manifestació de la incommensurable riquesa de Crist (cf. *Ef 3,8*) i, per tant, han de ser valorades i cultivades amb tota sol·licitud pastoral, perquè puguin florir i madurar. La missió de l'Església consisteix a tenir cura del naixement, del discerniment i de l'acompanyament de les vocacions, en especial de les vocacions al sacerdot. I convida tothom a pregar l'Amo dels sembrats que hi envii més segadors (*Mt 9,38*). Cal sostenir les iniciatives que permeten acollir el do diví de noves vocacions: sobretot la pregària personal i comunitària, així com promoure activitats que suscitin un clima espiritual que predisposi al discerniment i a l'acollida de la vocació. I és que acollir amb alegria i disponibilitat la fe, que és do de la gràcia, exigeix fer-la fecunda a través d'eleccions de vida concretes i coherents. Si la vocació a l'alegria de l'amor és la crida fonamental que Déu posa en el cor de cada jove perquè

la seva existència pugui donar fruit, la fe és alhora do que ve de dalt i resposta al fet de sentir-se elegits i estimats. Creure ha de significar posar-se a l'escolta de l'Esperit i en diàleg amb la Paraula, que és camí, veritat i vida, amb tota la pròpia intel·ligència i afectivitat, aprendre a confiar-hi. L'espai d'aquest diàleg és la consciència, que és «el nucli més secret i el sagrari de l'home, en el qual aquest se sent tot sol amb Déu; la seva veu ressona en el recinte més íntim d'aquella» (*GS 16*). És un espai inviolable en què es manifesta la invitació a acollir una promesa. Discernir la veu de l'Esperit respecte d'altres crides i decidir quina resposta donar és una tasca que correspon a cadascú. Els altres podem acompanyar i confirmar, però mai substituir.

Enguany tornem a repetir la Cadena de Pregària, que a Urgell serà els dies **6, 16 i 26 de novembre**. Si hi voleu participar, només cal que abans del dia 2 de novembre feu arribar a la secretaria del Bisbat la vostra intenció de pregar, indicant dies i hores en què vetllareu, a través dels e-mails: alfonso@bisbaturgell.org i despatx@bisbaturgell.org o trucant al tel. 973 350 054.

† **Joan-Enric Vives**
Arquebisbe d'Urgell

ACTUALITAT

I Aplec de mestres cristians

Uns 130 mestres de les diverses diòcesis catalanes van celebrar un aplec de mestres i professors cristians el dissabte 7 d'octubre, al Santuari de la Mare de Déu de Montserrat. Les delegacions d'Ensenyament dels bisbats de Catalunya, la Fundació Escola Cristiana, i el Moviment cristià de mestres i professors en van ser els organitzadors. Els van donar la benvinguda el Prior del Monestir, P. Ignasi Fossas, i l'Arquebisbe Jaume Pujol, Bisbe encarregat de l'àmbit d'ensenyament a la CET. El Dr. Àngel Belzunegui, professor de sociologia a la URV i responsable de la Càtedra d'Inclusió Social d'aquesta universitat va pronunciar una ponència sobre l'acció social de les entitats d'Església i la seva aportació a la cohesió social de Catalunya, una recerca promoguda conjuntament per la Càtedra d'Inclusió Social de la Universitat Rovira i Virgili (URV) i la Fundació Pere Tarrés.

APUNTS PER A L'ANÀLISI

Política?

Ha d'implicar-se un cristià en els plets polítics que polaritzen la societat? M'ho pregunto aquests dies en què el conflicte territorial entre Catalunya i Espanya arriba al seu zenit.

Una pregunta semblant li fan a Jesús els fariseus. «És lícit pagar el tribut al Cèsar». En el fons d'aquesta pregunta, no ho oblidéssim, hi havia la gran tensió entre els jueus oprimits i els seus dominadors, els romans. La resposta és subtil: «Al Cèsar el que és del Cèsar i a Déu el que és de Déu» (*Mt 22,15-21*). Jesús ve a dir-nos: «El que és real-

ment important de la meva presència entre vosaltres és la fe, no la política.»

L'especificitat de la fe és la pregària; i la charitas: l'amor als altres. Un amor que no té fronteres polítiques, ja que implica el reconeixement d'aquells personatges que el poble jueu temia o rebutjava. El centurió, que equival a les forces d'ocupació. El publicà, que recapta els impostos de l'odiosa administració imperial. Els samaritans: els veïns més odiats. De les diverses escenes evangèliques a què al·ludeixo es desprèn que l'amor cristià implica sempre el reconeixement de l'altre.

L'empatia amb l'altre: sigui qui sigui, pensi com pensi.

Goso concretar què significaria aquesta mirada cristiana sobre el cas que ens ocupa: el cristianisme ens empeny a propugnar un reconeixement clar per part d'Espanya de la identitat catalana, que se sent mal reconeguda, injustament tractada. I alhora, el cristianisme ens empeny a vetllar per tal que la batalla pel reconeixement de la identitat catalana no provoqui en la nostra societat rebuig o divisions internes.

Antoni Puigverd

PALABRA Y VIDA

Noviembre, mes de oración vocacional

Desde hace ya muchos años que venimos realizando una **Cadena de Oración por las Vocaciones** en el mes de noviembre, que iniciamos en la semana entrante. En Cataluña, noviembre es ya un mes de oración vocacional ininterrumpida en cada diócesis y entre las 10 diócesis, para que el Espíritu Santo suscite y fortalezca las vocaciones al ministerio ordenado y a la vida consagrada especialmente, pero también a la entrega misionera y a la vida matrimonial y familiar fiel, y a un compromiso laical en medio de la sociedad, según los carismas que Dios reparte con abundancia. Noviembre debe ser tiempo de orar por los difuntos y por las vocaciones.

La Delegación Diocesana de Pastoral Vocacional de nuestra Diócesis nos invita —unida a las otras delegaciones de Cataluña—, a realizar una «Cadena de Oración por las Vocaciones» para que levantemos las manos y los corazones orantes, fortalecidos por la comunión de los santos, suplicando una acogida verdadera de la llamada de Dios. También es tiempo para afianzar la propia respuesta ya dada, para que no se deteriore sino que se fortalezca y florezca siempre de nuevo. Qué bellas las palabras del profeta Oseas: «Yo la seduciré, la llevaré al desierto y le hablaré al corazón... Allí me corresponderá como cuando era joven» (2,16-17). Debemos decir sí incondicionalmente a Dios, o renovar este sí, los que ya lo hemos pronunciado.

Dos textos recientes de la Santa Sede nos ayudan: *La Ratio fundamental para los Seminarios* y el *Documento preparatorio del Sínodo de 2018*. Hablan de que las vocaciones eclesiales son una manifestación de la incommensurable riqueza de Cristo (Ef 3,8) y, por tanto, deben ser valoradas y cultivadas con toda solicitud pastoral, para que puedan florecer y madurar. La misión de la Iglesia consiste en cuidar del nacimiento, del discernimiento y del acompañamiento de las vocaciones, en especial de las vocaciones al sacerdocio. E invita a todos a rogar al Dueño de la mies que mande trabajadores (Mt 9,38). Hay que sostener las iniciativas que permiten acoger el don divino de nuevas vocaciones: sobre todo la oración personal y comunitaria, así como promover actividades que susciten un clima espiritual que predisponga al discernimiento y la acogida de la vocación. Y es que acoger con alegría y disponibilidad la fe, que es don de la gracia, exige hacerla fecunda a través de elecciones de vida concretas y coherentes. Si la vocación a la alegría del amor es la llamada fundamental que Dios pone en el corazón de cada joven para que su existencia pueda dar fruto, la fe es a la vez don que viene de arriba y respuesta al hecho de sentirse elegidos y queridos. Creer debe significar ponerse a la escucha del Espíritu y en diálogo con la Palabra, que es camino, verdad y vida, con toda la propia inteligencia y afectividad, aprender a confiar en ella. El espacio de este diálogo es la conciencia, que es «el núcleo más secreto y el sagrario del hombre, en el que éste se siente a solas con Dios; su voz resuena en el recinto más íntimo de aquélla» (GS 16). Es un espacio inviolable en que se manifiesta la invitación a acoger una promesa. Discernir la voz del Espíritu respecto de otras llamadas y decidir qué respuesta dar es una tarea que corresponde a cada uno. Los demás podemos acompañar y confirmar, pero nunca sustituir.

Se repite, pues, un año más la Cadena de Oración, que en Urgell será los días **6, 16 y 26 de noviembre**. Si se quiere participar, sólo es necesario que antes del día 2 de noviembre se comunique, en la secretaría del Obispado, indicando días y horas en que se velará, a través de los e-mails: alfonso@bisbaturgell.org i despatx@bisbaturgell.org o llamando al tel. 973 350 054.

† **Joan-Enric Vives**
Arzobispo de Urgell

Trobada de Centres de la FEMN a Balaguer

Més de 400 infants i joves van participar en la Trobada de Centres de la FEMN que es va celebrar, el diàssabte 7 d'octubre, a l'esplai Gaspar de Portolà de Balaguer.

Aquesta és una trobada ja tradicional que cada dos anys omple els carrers de nens i nenes, nois i noies de tots els esplais vinculats al Bisbat d'Urgell. Joves que amb el seu testimoni van explicar que el món del lleure i del voluntariat treballa per enfortir els valors més sò-

lids i que la formació que s'aprèn i es transmet des dels esplais és una llavor que vivifica la societat. L'Alcalde de la ciutat, Jordi Ignasi Vidal, i el President de la FEMN, Eloi Villalta, van donar la benvinguda als participants i després es va dur a terme una gimcana per la població, que va finalitzar a Sant Domènec. Allà, tots aplegats van celebrar l'Eucaristia que fou presidida per Mn. Joan Pau Esteban, Consiliari de la FEMN, i preparada pastoralment per l'equip de la fe-

de la fundació. Després del dinar, els participants van participar en diverses activitats que acabaren en un berenar popular coordinat per les mares i els pares dels nens i nenes de l'esplai Gaspar de Portolà. La trobada va servir per enfortir els vincles entre els diferents esplais i per fer d'aquesta jornada un signe visible d'una Església que camina i acompanya infants, adolescents i joves, amb un servei incansable des del voluntariat de laics i laiques compromesos i de preveres.

Jornada de treball de Mans Unides

Mans Unides va celebrar el 30 de setembre una jornada de treball que fou presidida per l'Arquebisbe d'Urgell, Mons. Joan-Enric, per la Delegada-Presidenta de Mans Unides d'Urgell, Teresa Cabanas, i pel Consiliari diocesà, Mn. Lluís Eduard Salinas.

Se celebrà a la Casa d'espiritualitat del Sant Crist de Balaguer i van assistir-hi diferents representants de Mans Unides de les diferents parròquies del Bisbat d'Urgell. Durant la jornada es va revisar la 58a campanya de Mans Unides i es va valorar molt positivament la presència d'un missioner a diferents parròquies del Bisbat que va ajudar a presentar els projectes que des de Mans Unides s'impulsen. Es

van presentar els materials per a la nova campanya de l'any vinent i es van dialogar i presentar diferents propostes per assumir nous projectes des de Mans Unides.

TWITTER DEL PAPA FRANCESC

@Pontifex: «El Senyor no ens deixa orfes: tenim una Mare, la mateixa que Jesús. Maria té cura de tots nosaltres i ens defensa sempre» (15 de setembre).

@Pontifex: «Cal una acció global per afrontar a la vegada la reducció de la contaminació i el desenvolupament dels països pobres» (18 de setembre).

@Pontifex: «Com més està Jesús al centre de la nostra vida, més ens fa sortir de nosaltres mateixos i ens fa més propers als altres» (18 de setembre).

@Pontifex: «Treballem junts per trobar solucions per als pobres, refugiats, víctimes de les esclavitats modernes i per promoure la pau» (19 de setembre).

Nou Centre de Càritas d'Urgell a Tremp

La parròquia de Tremp i Càritas d'Urgell han posat en marxa un nou Centre d'atenció que té vocació de fomentar la participació comunitària i de ser un espai de suport i atenció de les comunitats cristianes a les persones més fràgils de la societat.

El Centre s'inaugurà el 30 de setembre, en un acte presidit per l'Arquebisbe d'Urgell i President de Càritas, Mons. Joan-Enric Vives, i que va comptar amb la presència d'una nodrida representació de les institucions locals, encapçalades per l'Alcalde de Tremp, Joan Ubach, pel President del Consell Comarcal, Constantí Aranda, nombrosos alcaldes i regidors de la comarca, i una representació de l'Acadèmia general Bàsica de Suboficials, encapçalada pel Coronel José Antonio Salgado. També es van fer presents representants de diverses entitats locals i el Director de Càritas Solsona, Josep Vidal, en representació de Càritas Catalunya.

L'acte va ser obert pel Director de Càritas d'Urgell, Josep Casanova,

que va posar en relleu que aquest Centre «aspira a crear un espai de treball amb tots els que volen treballar per la defensa dels drets de la persona; perquè tan sols podem anar construint la nostra comunitat si som capaços d'interactuar i buscar allò que és bo, i creem llaços entre els que formem la ciutadania». Després, l'Alcalde de Tremp agrai l'esforç de posar en marxa aquest espai, oferint la col·laboració consistorial.

Va cloure l'acte Mons. Joan-Enric Vives que desitjà que «aquesta casa sigui el rostre de Déu Amor a la terra», assenyalant la importància de la tasca que s'hi durà a terme: «el que ens interessa no és només proclamar la nostra divisa "Deus Caritas est", és també viure-ho... Inaugurar aquest Centre de servei i caritat és

una satisfacció molt gran perquè en una diòcesi tan extensa i complexa orogràficament s'estigui completant una xarxa d'atenció en el territori de punta a punta. Amb aquest Centre acabem de fer la geografia humana de la caritat al bisbat, posant a l'abast de les persones allò que necessiten».

Mons. Vives també posà èmfasi en què tot i estar a la capital de comarca, té la voluntat de col·laborar i compartir programes amb les comunitats cristianes de les poblacions de la zona, i donà les gràcies a treballadors i voluntaris, i institucions que fan possible el projecte de Càritas a Urgell.

Què és aquest Centre

El Centre d'atenció s'ha instal·lat en un espai cèntric, que ofereix la possibilitat de treballar en l'atenció a les famílies, en la formació laboral, en l'acompanyament i el reforç escolar; que s'obre a un Espai Grapats de participació. A l'actualitat ja s'hi han dut a terme activitats i s'han iniciat les atencions a les famílies i la formació i integració lingüística de les persones.

Tremp potenciarà la participació ciutadana a través de l'Espai Grapats —que ha significat la reconversió dels robbers— on també hi haurà un punt de venda de productes de comerç just. El programa cerca que els voluntaris puguin acompanyar persones grans en cases particulars, fent escolta activa, i acompanyant-los en allò que els calgui.

Càritas ha fet una crida per incrementar el nombre de voluntaris per fer tasques de reforç escolar i de formació de persones en diferents àmbits.

Reunió del Consell diocesà de Càritas d'Urgell

El Consell Diocesà de Càritas d'Urgell celebrà el mateix dia 30 de setembre, a la seu de la Fundació Fiella de Tremp, una sessió ordinària que fou presidida per l'Arquebisbe d'Urgell i President nat de Càritas diocesana; pel Delegat episcopal, Mn. Jaume Mayoral, i pel Director de Càritas Diocesana, Sr. Josep Casanova, i on participaren els presidents i directors de les Càritas parroquials del Bisbat d'Urgell.

El Consell aprovà el pla previst d'inversions per a l'any 2017 de l'entitat i aprofundí en el projecte «Treballem junts el model d'acció», que vol millorar la coordinació i treball en comú de l'entitat. També s'oferí informació sobre el desenvolupament del projecte Nougrapats, l'empresa d'inserció laboral de Càritas d'Urgell, que promou la reincorporació al mercat laboral ordinari de treballadors amb risc d'exclusió social.

L'informe de les activitats de Càritas diocesana i de les Càritas parroquials així com la valoració de les accions dutes a terme per l'entitat clougué la jornada de treball.

AGENDA

- ▶ **30 octubre.** Visita Pastoral a Sant Julià de Lòria.
- ▶ **1 novembre.** Solemnitat de Tots Sants.
- ▶ **2 novembre.** Missa pels Fidels Difunts a la Catedral de Santa Maria, a les 20 h.
- ▶ **3 novembre.** Festa de Sant Ermenegol, patró secundari del Bisbat d'Urgell. / Trobada dels Canonges i Missa solemne a la Catedral de Santa Maria.
- ▶ **4 novembre.** Jornada diocesana de Catequistes, a La Seu d'Urgell, tot el dia.
- ▶ **8 novembre.** Festa de Sant Roc.

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

30. ■ Dilluns (lit. hores: 2a setm.) [Rm 8,12-17 / Sl 67 / Lc 13,10-17]. Sant Marcel, centurió romà, i els seus fills Claudi, Rupert i Victori, mrs.; santa Eutròpia, mr.; santa Zenòbia, mr.

31. ■ Dimarts [Rm 8,18-25 / Sl 125 / Lc 13,18-21]. Sant Alfons (Alonso) Rodríguez, religiós jesuïta castellà, mort a Palma de Mallorca; sant Quintí, mr.; santa Lucil·la, vg. i mr.

NOVEMBRE

1. □ Dimecres [Ap 7,2-4.9-14 / Sl 23 / 1Jo 3,1-3 / Mt 5,1-12a]. Tots sants.

2. ■ Dijous [Lectures a escollir de la missa de difunts]. Commemoració de tots els fidels difunts.

3. ■ Divendres [Rm 9,1-5 / Sl 147 / Lc 14,1-6]. □ *Urgell*: Sant Ermenegol (†1035), bisbe d'Urgell; sant Martí de Porres (1579-1639), rel. dominicà de Lima; sant Pere Almató, prev. dominicà i mr. a Indòxia (1861), nat a Sant Feliu Sasserra (Lluçanès); santa Silvia, mare de Gregori el Gran; sant Malaquies (1094-1148), bisbe d'Armagh. Els innombrables màrtirs de Saragosa.

4. □ Dissabte [Rm 11,1-2a.11-12.25-29 / Sl 93 / Lc 14,1.7-11].

Sant Carles Borromeu (1538-1584), bisbe de Milà, cardenal; sants Vidal i Agrícola, mrs.; sant Fèlix de Valois, prev., cofund. Trinitaris (OSST, 1198); santa Modesta, vg.

5. ■ Diumenge vinent, XXXI de durant l'any (lit. hores: 3a setm.) [Mt 1,14b-2,2b.8-10 / Sl 130 / 1Te 2,7b-9.13 / Mt 23,1-12]. Sant Zacaries i santa Elisabet (o Isabel), pares de Joan Baptista; santa Àngela de la Creu, vg. i fund. Germanes de la Creu a Sevilla; beata Maria Ràfols i Bruna, rel., fund. Germanes de la Caritat de Sta. Anna (HCSA, 1825), nascuda al Molí de Rovira (Vilafranca del Penedès).

Diuenge XXX de durant l'any

COMENTARI

Dues cares d'una mateixa moneda

A bans Ex 19 presenta l'origen del Decàleg com a clàusules del Pacte amb el Déu Alliberador i Ex 20 en fa la primera presentació. Ara es concreta el tracte amb *els immigrants, la viuda, l'orfe, els pobres que viuen amb tu*.

Havent recordat que l'origen de la Comunitat és l'amor de Déu que *us ha escollit* (v. 4a), evoca Pau les circumstàncies de l'elecció divina a través de l'obra evangelitzadora de l'Apòstol.

Us anunciàvem l'Evangeli amb obres poderoses. Exteriorment ressona la veu de l'Apòstol; de fet actua la força de l'Esperit que porta a la fe.

Enmig de moltes tribulacions, amb joia: la unió paradoxal de *tribulacions i joia* no és per masoquisme sinó per la presència i acció de l'Esperit Sant, font de *goig/joia* (Ga 5,22) imitant així la trajectòria de Crist.

El camí recorregut de fidelitat a Crist porta a la meta escatològica: *esperar del cel Jesús que Ell ressuscità i ens salvarà del càstig en el Judici*. Els evangelitzats esdevenen evangelitzadors: *A través vostre ha ressonat la paraula del Senyor*.

Israel, al llarg de la història, desenvolupà una sèrie de més de 600 preceptes i un nombre in comptable de prohibicions buscant concretar les exigències del Decàleg davant les noves situacions socials que sorgien.

Així s'entén la pregunta del fariseu mestre de la Llei: *Quin és el manament més gran de la Llei?*, el que dóna consistència a tots els altres?

La resposta de Jesús concorda amb la pregària que tot bon israelita resa cada matí i vespre com a símbol de la seva fe en *el Senyor, el nostre Déu, que és l'Únic*: «*Estima el Senyor, el teu Déu*»; però no de qualsevol manera (una mica, algun cop..) sinó «*amb tot el cor, amb tota l'ànima, amb tot el pensament*». Ho fem així?

La gran novetat és l'afegit: *El segon és molt semblant: «Estima els altres com a tu mateix.»*

Perquè *qui no estima el seu germà, que veu, no pot estimar Déu, que no veu* (1Jn 4,20).

Mn. José Luis Arín

► Lectura del llibre de l'Èxode (Ex 22,20-26)

El Senyor diu: «No maltractis ni oprimeixis els immigrants, que també vosaltres vau ser immigrants al país d'Egipte. No maltractis cap viuda ni cap orfe: Si els maltractes i alcen a mi el seu clam, jo l'escoltaré i, encès d'indignació, us mataré amb l'espasa: les vostres dones quedaran viudes, i orfes els vostres fills. Si prestes diners a algú del meu poble, als pobres que viuen amb tu, no facis com els usurers: no li exigeixis els interessos. Si et quedes com a penyor el mantell d'algú, torna-l'hi abans no es pongui el sol. És tot el que té per abrigar-se, el mantell que l'embolcalla. Amb què dormirà? Si ell alça va a mi el seu clam, jo l'escoltaria, perquè sóc compassiu.»

► Salm responsorial (17)

R. *Us estimo, Senyor, vós m'enfortiu.*

Us estimo, Senyor, / vós m'enfortiu, / roca i muralla que em deslliura. R.

Déu meu, penyal on m'empari, / escut i força que em salva. / Rodejat d'adversaris delirants, / clamo al Senyor, / crido auxili d'entre els enemics. R.

Beneït sigui el Déu vivent, el meu penyal. / Beneïxo el Senyor que em salva. / «Ha donat grans victòries al seu rei, / ha mostrat l'amor que té al seu Ungit.» R.

► Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Tessalònica (1Te 1,5c-10)

Germans, ja sabeu el que fem per vosaltres mentre érem a la vostra ciutat.

També vosaltres heu imitat el nostre exemple i el del Senyor, acollint la paraula de Déu enmig de moltes adversitats, plens del goig de l'Esperit Sant. Així heu estat un model per a tots els creients de Macedònia i d'Acaia, perquè, des de la vostra ciutat, s'ha estès el ressò de la paraula del Senyor. I no solament a Macedònia i a Acaia, pertot arreu parlen de la vostra conversió de manera que no ens cal afegir-hi res: ells mateixos contenen com va ser la nostra arribada entre vosaltres i com abandonàreu els ídols i us convertíreu a Déu per adorar només el Déu viu i veritable i esperar del cel Jesús, el seu Fill, que ell ressuscità d'entre els morts i que ens salvarà de la pena en el judici que ha de venir.

► Lectura de l'evangeli segons sant Mateu (Mt 22,34-40)

En aquell temps, quan els fariseus s'assabentaren que Jesús havia fet callar els fariseus, es tornaren a reunir, i un d'ells, mestre de la Llei, per provar-lo, li va fer aquesta pregunta: «Mestre, quin és el manament més gran de la Llei?» Jesús li contestà: «Estima el Senyor, el teu Déu, amb tot el cor, amb tota l'ànima, amb tot el pensament. Aquest és el manament més gran i el primer de tots. El segon és molt semblant: Estima els altres com a tu mateix. Tots els manaments escrits en els llibres de la Llei i dels Profetes vénen d'aquests dos.»

► Lectura del libro del Éxodo (Ex 22,20-26)

Esto dice el Señor: «No maltratarás ni oprimirás al emigrante, pues emigrante fuisteis vosotros en la tierra de Egipto. No explotarás a viudas ni a huérfanos. Si los explotas y gritan a mí, yo escucharé su clamor, se encenderá mi ira y os mataré a espada; vuestras mujeres quedarán viudas y vuestros hijos huérfanos. Si prestas dinero a alguien de mi pueblo, a un pobre que habita contigo, no serás con él un usurero cargándole intereses. Si tomas en prenda el manto de tu prójimo, se lo devolverás antes de ponerse el sol, porque no tiene otro vestido para cubrir su cuerpo, ¿y dónde, si no, se va a acostar? Si grita a mí, yo lo escucharé, porque yo soy compasivo.»

► Salmo responsorial (17)

R. *Yo te amo, Señor; tú eres mi fortaleza.*

Yo te amo, Señor; tú eres mi fortaleza; / Señor, mi roca, mi alcázar, mi libertador. R.

Dios mío, peña mía, refugio mío, / escudo mío, mi fuerza salvadora, mi baluarte. / Invoco al Señor de mi alabanza / y quedo libre de mis enemigos. R.

Viva el Señor, bendita sea mi Roca, / sea ensalzado mi Dios y Salvador: / Tú diste gran victoria a tu rey, / tuviste misericordia de tu ungido. R.

► Lectura de la primera carta del apóstol san Pablo a los Tesalonicenses (1Tes 1,5c-10)

Hermanos: Sabéis cómo nos comportamos entre vosotros para vuestro bien. Y vosotros seguisteis nuestro ejemplo y el del Señor, acogiendo la Palabra en medio de una gran tribulación, con la alegría del Espíritu Santo. Así llegasteis a ser un modelo para todos los creyentes de Macedonia y de Acaya. No sólo ha resonado la palabra del Señor en Macedonia y en Acaya desde vuestra comunidad, sino que además vuestra fe en Dios se ha difundido por doquier, de modo que nosotros no teníamos necesidad de explicar nada, ya que ellos mismos cuentan los detalles de la visita que os hicimos: cómo os convertisteis a Dios, abandonando los ídolos, para servir al Dios vivo y verdadero, y vivir aguardando la vuelta de su Hijo Jesús desde el cielo, a quien ha resucitado de entre los muertos y que nos libra del castigo futuro.

► Lectura del santo Evangelio según san Mateo (Mt 22,34-40)

En aquel tiempo, los fariseos, al oír que Jesús había hecho callar a los saduceos, se reunieron en un lugar y uno de ellos, un doctor de la ley, le preguntó para ponerlo a prueba: «Maestro, ¿cuál es el mandamiento principal de la ley?». Él le dijo: «“Amarás al Señor tu Dios con todo tu corazón, con toda tu alma, con toda tu mente”. Este mandamiento es el principal y el primero. El segundo es semejante a él: “Amarás a tu prójimo como a ti mismo”. En estos dos mandamientos se sostienen toda la Ley y los Profetas.»